

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 1 Decembrie st. v.

Libertatea cuvântului este un ventil de siguranță față cu ori-și-ce curente primejdioase ce s'ar pute ivi în societate.

Sguduirile, prin care a trecut societatea europeană în curgerea celei din urmă sute de ani, au produs pretutindenea convingerea, că nimic nu poate să asigureze, mai bine ordinea și dezvoltarea pacinică, decât o guvernare potrivită cu dorințele și cu vederile celor guvernați. S'au pus dar' în fruntea afacerilor publice oamenii, despre care se poate presupune, că se bucură de încrederea publică și s'a enunțat principiul, că ori-și-cine are dreptul de a se pronunța fie la tribună prin graiu viu, fie în presă prin tipar asupra afacerilor publice.

Acest drept, ca toate drepturile de natură publică, e totodată o datorie, căci el nu i-a fost acordat cetățeanului ca un fel de favor personal, ci ca o sarcină, pe care trebuie să o poarte în interesul menținerii ordinii publice. S'a constatat, că sguduirile sociale nu au fost decât nise isbucniri ale nemulțumirii înmagazinate în societate: i s'a dat dar' cetățeanului dreptul de a spune lămurit, dacă este ori nu nemulțumit, pentru-ca încă la timp să se poată lua măsuri menite a pune capăt nemulțumirii lui; tocmai de aceea însă, având acest drept, el nu poate să renunțe la el, ci este dator să de pe față nemulțumirea, pe care o simte, să n'o adune, să n'o crească, să n'o comunice în taină cu alții, ca să devină în cele din urmă o putere elementară.

E evident că și de acest drept, ca de toate drepturile se poate face abus. Oameni răi din fire pot să vină și să strige în gura mare contra regimului și să se folosească chiar de dreptul acordat în interesul menținerii ordinii sociale spre a deștepta nemulțumiri, care altfel nu ar fi existat, și a periclita astfel ordinea socială. Față cu asemenea oameni se face apel la opiniunea publică, la colectivitatea cetățenilor.

Forma, în care se face acest apel, s'a stabilit prin aședarea curții cu jurați. Se alege prin tragere la sorți un număr oare-care de cetățeni mai distinși, aceștia se constituiesc în juriu chemat a se pronunța, dacă îl socotesc ori nu vinovat pre cel bănuț de intențiuni îndreptate contra ordinii sociale. Dacă jurații se pronunță pentru vinovăția lui, atunci e evident, că în cercurile, din care fac ei parte, nu există nemulțumirea dată pe față de cel acusat, nu sânt împărțite vederile exprimate de el, că el nu exprimă, ci propagă sentimentele socotite primejdioase. Dacă însă jurații se pronunță pentru nevinovăția acusatului, atunci e evident, că ei ori nu socotesc primejdioasă lucrarea lui ori împărțesc nemulțumirea exprimată de dînsul, că el, cât pentru cercurile, din care fac ei parte, nu a produs agitațiunea, ci a signalat-o numai.

În primul cas acusatul e pedepsit, ear'

în al doilea el este socotit drept un om, care s'a expus în interesul ordinii sociale, și câștigă prin aceasta un titlu la stima publică, ear' guvernul, dacă este în adevăr preocupat de binele public, ia măsuri spre a pune capăt unei nemulțumiri, despre a cărei existență s'a încredințat prin apelul făcut la opiniunea publică.

Ear' dacă nu o face guvernul aceasta, atunci e evident, că el nu vrea, nu poate, că nu-l iartă împregiurările să pună capăt nemulțumirii, că nu o socotesc destul de primejdioasă, că e gata de a da pept cu primejdiile ce se pot nasce din ea.

Guvernul Ungariei a suprimat, cât pentru Croația, libertatea de presă.

Ce însemnează aceasta?

Însemnează, că oamenii, care astăzi sânt la guvern, cunosc pe din destul sentimentul public al Croaților și nu mai au nevoie de a face apel la opiniunea publică a Croației. Instituțiunea curților cu jurați s'a desființat pe un timp nedeterminat, fiindcă cercurile guvernamentale știu, că jurații vor achita, ori de câte ori ar fi chemați a se pronunța, pe toți aceia, care combat actualul guvern și stările de lucruri create de el. Și îndată-ce se știe aceasta, curțile cu jurați sânt de prisos câtă vreme stările de lucruri rămân aceleași, și nici spiritul public al Croaților nu se schimbă.

Era dar' un fel de exces de zel ceea ce s'a petrecut zilele aceste în Croația: Redactorul ziarului „Sloboda“, dat în judecată de guvern, a fost achitat cu unanimitate de jurații întruniți pentru ultima dată, ba i s'a mai făcut și o manifestațiune publică în onoarea lui.

Ceea ce spune achitarea și manifestațiunea publică s'a spus cu mult mai lămurit atunci, când s'a suprimat instituțiunea curților cu jurați.

Cu toate aceste oficiosul oficioșilor, „Pester Lloyd“ voiesce să arete într'o corespondență datată din Agram, că albul nu e alb și ăiua nu e ăiua.

„Jurații au fost terorizați, — ăice corespondența, altfel achitarea nu s'ar fi făcut cu unanimitate.“

Aceasta e culmea tuturor culmilor!

Apoi grozav de tare trebuie să fie pozițiunea guvernului, strajnică trebuie să fie autoritatea într'o țară, în care aderenții sei, dacă are în adevăr aderenți sinceri, nu-și pot permite luxul de a se pronunța contra celor ce combat guvernul.

Nu se poate pentru un guvern constituțional o lovitură mai grea decât aceea, care i se dă, când se constată, că adversarii lui sânt atât de numeroși și atât de hotărâți, încât nimeni nu mai poate îndrăzni să se pronunțe contra vre-unuia dintre dînșii.

Ajunși odată aici, oamenii, care stau în fruntea afacerilor, se află în fața unei alternative foarte grave: ori vor lua măsuri menite a pune capăt nemulțumirii Croaților, ori nu vreau, nu pot, nu-i iartă

împregiurările s'o facă aceasta și sânt gata să de pept cu toate consecuențele acestei nemulțumiri, care crește din zi în zi.

Dl Coloman Tisza a declarat în dieta Ungariei, că e gata de a recurge față cu Croații chiar și la mijloace drastice, dacă nu-i va rămâne alta. Nu poate dar' nu vrea, nu-l iartă împregiurările să iee măsuri pentru împăcarea Croaților.

Prea bine!

Dl Tisza e omnipotent, însă omnipotența îi este numai omenească și sânt anumite margini, preste care ea nu poate să treacă.

Dl Tisza poate să-și facă majorități în dietă, poate să numească ori să aleagă după placul seu directorii țerii, poate să desființeze prin ordinațiuni legi sancționate de coroană, poate să facă ce vrea și să pună majoritatea sa din dietă să-și de aprobarea constituțională. Îndată însă ce e vorba de mijloace „drastice“ se îfundă și omnipotența ministerială.

Căci ce va să ăică „drastic“ în măsuri politice?

Fără îndoială acest „drastic“ miroasă a mucigaiu de temniță, a bardă de călău, a fum de praf de pușcă. — Apoi Ungaria are cetățeni, foarte mulți cetățeni, care nu sânt de loc dispuși a servi cauza mijloacelor „drastice“ față cu concetățenii lor croați. Astfel sânt, de exemplu, Românii.

Recunoascem și desigur, că dimpreună cu noi vor fi recunoscând toți oamenii politici români, că nu e compatibil cu interesele statului ungar ceea ce vor Croații, nimeni însă dintre noi nu poate lua angagiamentul de a face, ca și poporul român s'o înțeleagă aceasta, nimeni nu poate promite, că atunci, când guvernul ar recurge la mijloace drastice față cu Croații, Românii vor sta pe pace, dacă susținătorii Croaților vor fi voind să facă aici, în Carpați, o diversiune favorabilă cauzei croate.

O spunem aceasta, pentru-că este în interesul nostru și în al țerii, ca încă la timp această diversiune să devină imposibilă.

A simțit-o și dl Coloman Tisza aceasta. De aceea ni s'a făcut și ni se va face și nouă parte de procese de presă, ni s'a pus în perspectivă desființarea curților cu jurați, ni se promet și nouă măsuri drastice.

E grozav de înțeleaptă politica aceasta.

După optsprezece ani se ivesce un cas, în care interesele noastre sânt identice cu ale națiunii maghiare: chiar și în acest cas însă dl Tisza ne împinge spre adversarii sei, ne șilescă să facem cauză comună cu dușmanii comuni, ne ia puțința de a propaga în popor spiritul de apropiere, cel puțin trecătoare, între noi și Maghiari, ne face să ne aruncăm „auf Gnade und Ungnade“ în brațele celor ce nu vor consolidarea statului ungar și cu atât mai puțin binele națiunii maghiare.

Revistă politică.

Sibiu, 1 Decembrie st. v.

Apă rece pentru absolutiștii nostri bisericesci a fost răspunsul d-lui Tisza dat deputațiunii sârbesci cu privire la convocarea congresului bisericesc al Sârbilor. Am ăis „absolutiști“, și înțelegem pre cei din biserica română greco-orientală și anume pre cei de aici din centru, unde cripto-absolutismul urmăria cu nervoasă atenție fie-care pas înainte pe calea „liberală“, ce-l făcea binecuvântatul patriarhat Anghelics. Se aștepta mult, ba totul pe aici, căci astfel „jertfa curentului de sus“ putea să-și manifesteze nespusa durere pentru căderea constituționalismului prin „vitregitatea timpului“: nădejdea aceasta s'a prefăcut în fum, de vreme ce dl Tisza are „motive“, să nu-i prea strângă nici pe Sârbi. Și nu ne amăgesce în privința aceasta nici accentuarea „îndreptării“ politice sârbesci din partea dlui Stoiciacovici, a conducătorului deputației, deoarece-ce nu dl Tisza e acela, care s'ar mulțumi cu „îndreptarea“ de până acuma, dacă nu l-ar sili alte considerațiuni, d. e. față cu deputații sârbesci din Croația. Exemplificăm numai, nepărându-ni-se nici aceasta de ajuns pentru explicarea grației ministrului-president. Să ăicem scurt, că va fi ear' „curentul“, cel atât de considerat la curtea metropolitană de aici, care s'a schimbat. Nutrim acum la rîndul nostru nădejdea, că dragostea de constituționalism va crește deci tot mai mult și în centrul nostru—cel puțin la aparență.

Desbaterăa asupra budgetului se întinde în dieta Ungariei într'un mod neașteptat. La începutul desbaterii generale și chiar și în decursul ei nu se observă vreo înclinare a părinților patriei la discuție animată, *more avitico*. Dar' cu privilegiul desbaterii speciale s'au discutat mai toate cestiunile cunoscute și necunoscute: cestiunea autonomiei comitatelor, a Croației, a decorațiunilor etc. plus personalități mari și mai mărunte. Cu chipul acesta a devenit puțin probabil, că budgetul să fie rezolvit în luna aceasta. Drept aceea ministrul de finance a așternut, precum ne-a comunicat depeșa noastră de ieri, un proiect de lege pentru identitate pe lunile Ianuarie și Februarie 1885. Acest proiect de lege, după comunicări oficioase, se va discuta cu graba posibilă în comisiunea financiară, spre a pute fi pertractat în casa deputaților eventual și cu întreruperea desbaterii asupra budgetului și spre a pute fi trimis de cu timp casei magnaților. Pertractările meritoare în casa deputaților vor ține probabil până în 20 l. c. n. Se vorbește de intenția de a convoca de astă dată casa deputaților mai curând, de cum se obișnuia într'alți ani după feriile de Crăciun.

În cercurile diplomatice din Berlin se ține succesul conferenței africane de asigurat pe deplin, deoarece-ce în urma înțelegerii dintre Franța și Angliera în cestiunea tractării Nigerului s'a ajuns o învoire generală. Deosebit din cele două puncte dintăiu ale programului, la care au fost de a se învinge pedeci însemnate de natură politică și fiscală, punctul al treilea oferă o problemă de caracter mai mult științific, a cărei greutate netăgăduite, neîntemeindu-se pe interese materiale, nu implică nici o primejdie pentru succesul conferenței.

Într'aceea politica colonială a Germaniei face și ea un pas înainte prin fapte complinite. Se comunică din Berlin, că guvernul german a cumpărat cu patru milioane franci dela casa din Marsilia Rabaud teritoriul *Cheid-Said*, situat la strîmtoarea de mare *Bab-el-Mandeb*, un teritor ce stăpînesc această strîmtoare. Precum se vede merge în toate părțile pe apucate în privirea aquirării de teritorii în Africa. Germania vrea să-și asigureze o poziție mai tare, spre a pute vorbi cu Englitera în condiții mai păite. E de observat că vrînd să ajungi prin canalul Suezului la Indii trebuie să treci neîncungiat prin strîmtoarea *Bab-el-Mandeb*. Dacă se adeverese deci scirea berlineză, Germania a făcut o admirabilă trăsura de șac.

Diplomația rusească de altă parte ventilează idea, de a însărcina o comisie de anchetă internațională, în care ar fi reprezentate și Germania și Rusia, cu studiul situației din Egipt și a procurării de informații acreditate; cercurile conducătoare sînt aplecate de a primi propunerea rusească. În cercurile diplomatice din Petersburg se susține, că Rusia are un drept de a contribui la rezolvarea cestiunii Egiptului, mai cu seamă a cestiunii canalului de Suez, la care Rusia e interesată pentru posesiunile din Oceanul pacific.

Desbaterile din camera franceză urmează a fi foarte agitate, prezentînd totodată un interes viu pentru deslușirile date din partea autorizată. Astfel drept răspuns la o cuvîntare a ducelui de Broglie, ținută în senat, ministrul-president Ferry a ținut despre China:

„În vre-o câteva zile veți experia ce aveți de așteptat dela energia guvernului. Înainte de aceasta cu câteva luni Anglia a încercat din inițiativa proprie a produce o apropiere a Chinei de Franca. Anglia a înbiat Franței serviciile sale în forma cea mai mulțumitoare. N'a creșut însă de cuvîntă să ne mijlocească proiecte, cari n'ar avé nici un prospect de reușită. În mod oficial eu nu am primit deci nici o descoperire despre dispozițiile chineze, dar' am primit totuși sciri despre aceste. China a pretins: 1. Recunoașterea suzeranității sale asupra Annam-ului; 2. China din parte-i recunoaște Annam-ului dreptul de a lega convențiuni cu Franca sau cu alte puteri, sub condiția ca aceste convențiuni să primească și învoirea puterii învecinate, astfel încât China ar avé dreptul de a respinge convențiunea; 3. O nouă regulare a granițelor între Annam, Franca și China astfel ca granița franceză să nu cuprindă în sine teritoriile dela Langson, Lavcai și Caobang. 4. Declararea absolută de nulitate a pactului de Tșientșin. (Sgomot îndelungat.) Deoarece însă recunoașterea acestui tractat e basa sigură a întregii noastre acțiuni, astfel a trecut momentul pertractărilor și se începe timpul unei noue acțiuni. (Aprobări din stînga.)

La observările celelalte ale lui Broglie a răspuns Ferry: Europa s'a convins că timpul domniei monarchice în Franca a trecut pentru totdeauna (aprobări viue din stînga; sgomot în dreapta) și că pentru

Franca actuală monarchia ar fi cea mai rea dintre toate anarchiile. (Aplause vii din stînga.)

Canrobert a votat pentru credit, deși țin că e în contra expedițiilor depărtate. Peyron constatăză siguritatea totală a corpului de expediție. La acestea ministrul-president Ferry adaugă a țin, că plecarea celor dintăiu trupe se va începe după primirea creditului.

După aceste creditul a fost votat cu 191 contra 1 vot. Dreapta s'a abștinut dela votare.

Cestiunea Croației în dieta Ungariri.

(Urmare.)

Contele Apponyi: Declară că era de creșința că acum politica guvernului față cu Croația a luat o direcțiune mai bună; era de creșința, că în Croația s'a pornit un astfel de curent politic, care ținînd deoparte în stimă drepturile asigurate Croației prin lege și luând în dreapta considerație interesele juste ale poporului croat, — va susține de altă parte prin ajutorul unei majorități regenerate idea unitară și dignitatea statului ungar.

On. casă! E regretabil lucru însă — avem mai multe exemple despre aceea — că de câte ori voiese a presupune că politica actualului guvern e bună, totdeauna îndată observ că mă amăgesc. Pentru-că dacă numai cuvintele dlui ministru de finanțe nu formează din întemplant o împedecare de limbă provocată prin un incident neașteptat, ci dacă am trebui să le atribuim acelora o valoare serioasă, dacă am trebui să privim în acele expresiunea premeditată a vederilor guvernului, dacă ar trebui să privim ca serioasă idea că, la cazul când arborarea steagului maghiar pe edificiile comune se privește ca o provocare, află de mai consult a nu-l arbora; — dacă precum am țin aceste cuvinte nu sînt de a se privi ca o declarare neprecugetată și pripită prin un incident neașteptat, ci ca o idee a guvernului: în acest cas mărturisesc că m'am înșelat în presupunerea favorabilă, — m'am înșelat cu desvîrșire în politica înțeleaptă, ce credeam că o urmăresc guvernul față cu Croația.

Vorbitorul e de părere că întocmai precum pe amîndouă casele dietei e arborat și stindardul croat, tot astfel ar fi cu cale și cu drept să fie arborat și stindardul maghiar pe edificiile comune din Croația și apoi țin: Cine o privește aceasta ca o provocare, acela e revoluționar. Dela onor. domni deputați croați, cari sînt de față și dela partidul căruia aparțin aștept și sperez că vor lucra loial și se vor nisul întru deslegarea problemei, ca legătura de drept comun ce există între Ungaria și Croația și solidaritatea morală și politică dintre aceste două să se susțină, ear' încât aceasta s'ar fi stricat să se repareze. Sînt sigur de aceea, că și în cazul incidentului din cestiune împărțesc vederile mele; pentru-că dacă ar hesita, dacă n'ar fi aplicați a sprigină cu energie guvernul local în casurile obveniente, ca lîngă steagul croat să fie ridicat și cinstit și cel maghiar și la festivitățile comune, în acel cas aș trebui să mă îndoiesc de sinceritatea bunei lor voințe.

Și cerînd aceasta dela domni deputați croați, declar că față de procederea dlui ministru de finanțe nu e prea aspru cuvîntul roștit de dl deputat Gavriil Ugron. Ne amăresce întru adevăr declarațiunea dlui ministru de finanțe, (Aprobări sgomotoase din stînga și stînga extremă) prin care se retrage dinaintea inclinărilor revoluționare și e inclinat a ascunde colorile statului maghiar. Aceste am aflat de lipsă a le spune în urma incidentului ivit.

Contele Szpary: On. casă! Deoarece dl conte Apponyi a întrebă, că e oare declararea mea o împedecare de limbă ori nu, îmi iau voie a declara, că n'a fost împedecare de limbă și a spune ce am țin și cum am țin. (Strigări din stînga: Am auzit! Să auzim! din dreapta.) Declar însă înainte de toate, că amenințările acele ce ni le-a adresat dl deputat Ugron nouă și în special mie, de sigur nu ne vor spăria.

Ar fi avut drept domni antevorbitori, dacă eu aș fi țin, că arborarea steagului maghiar ca atare ar fi produs o provocare și pentru aceea nu s'a făcut. Eu însă nu aceasta am țin-o, eu nu am numit arborarea steagului maghiar o provocare, ci am vorbit în general de arborarea a ori-ce steaguri. (Contrașiceri și sgomot mare în stînga extremă. Să auzim!) Am vorbit despre aceasta cu acea ocaziune și în atari locuri, când și unde arborarea lor până aci nu a fost în us.

Susțin și acum precum susțin și aceea enunțațiune, că arborarea steagului ungar o țin a fi de lipsă ori unde se mai ridică vre un stindard fie acela croat sau ori de ce soi, și apărarea în contra necinstirii o priveș ca o datorință a guvernului maghiar. Aceasta am țin-o și astfel mă rog să-mi înțelegeți declarațiunea.

Iosif Madarász: Ține că după părerea lui comisiunile țeri nu sînt chemate spre a vindea vătămări minuțioase; ele sînt pentru pregătirea schimbărilor de legi. Ministrul-president s'a declarat că voiese să susțină în Croato-Slavonia legea. Vorbitorul întrebă însă că oare dieta provincială croato-slavonă respectat-a legea în an. 1882 April 20 când a exmis comisiunea pentru regularea cestiunii Fiumane încă pendentă enunțînd cu toată puterea că Fiume aparține imediat Croato-Slavoniei, ear' în comisiunea Fiumană membrii comisiunii croato-slavone au declarat, că n'a fost și nu este o astfel de dietă croată, care să renunțe dela această pretensiune. Conform acestei pretensiuni pentru dîșii e nimica și legea din 1868 ce le-a dat viață și respectul coroanei trimis lor în acel an; aceste pe dîșii nu-i obligă și nu le prejudecă, ei nu trăesc în ilusii, pentru-că au hotărît și țin Fiume ca aparținătoare la Croato-Slavonia.

Gyurkovics (deputat croat): Declară că de nu auzia tonul inferbentat, cu care s'a discutat cestiunea croată decătră domni antevorbitori, el nu vorbia. Asigură că majoritatea dietei croate stă pe baza legii din 1868 și voiese să respecteze transacțiunea cu Ungaria; află însă necesară revisuirea pactului, pentru-ca să se pună odată capăt neînțelegerilor și din o parte și din alta clarificînd cuprinsul legii.

Géza Rácz: Află că toată pricina neînțelegerilor e că legislațiunea din 1868 a pășit pe

terenul concesiunilor de drept. Răcz spriginesce propunerea lui Thály.

Ministrul-president Tisza: On. Casă! dl deputat Madarász adresăndu-se direct cătră mine, îmi țin de datorință, deși m'am pronunțat încă în acest obiect, a mai lua odată cuvîntul.

Însuși vorbitorul prim, dl deputat Szederkényi, a cetit acel pasagiu din art. de lege din 1868, conform căruia această lege se poate modifica numai prin concursul acelor factori, cari au luat parte și la crearea ei. Îndată după el dl deputat Thály năvălesce asupra acelei declarațiuni a guvernului, că ține la această lege și nu voiese să o schimbe. Întreb pe dl deputat Thály dacă crede, că învois'ar toți factorii, cari ar fi îndreptățiți prin art. de lege din 1868 la o astfel de schimbare a legii cum 'i-ar plăcē dlui? (Aprobare din dreapta.)

Aceasta una e ce am voit să observ, deoarece-dacă dl deputat, dupăcum sînt convins, n'o crede aceasta — pentru-că nice nu o poate crede — în acest cas cred că sulevarea acestei cestiuni, — căci într'adevăr se pare că aici există nisuițe unilaterale în contra stării de lucruri create prin legea din 1868, — mână apă numai pe moara acelora, cari luptă în contra solidarității acelei țeri (a Croației) cu imperul coroanei sf. Stefan și slăbesce pe aceia cari 'și-au scris pe steagul lor deviza solidarității. (Aprobări viue din dreapta.) Și întruadevăr, on. casă, mărturisesc că dacă vedem că în timpul mai nou, — și nu putem nega că aceasta în anii ultimi a mai eșit din datină, — a început un partid în majoritate al Croato-Slavoniei a accentua unitatea imperului coroanei maghiare a sf. Stefan, că începe a se accentua creșința față de legea creată a transacției, nu țin de diplomatic a provoca aci tocmai atunci o astfel de desbatere care poate să provoace acasă atacuri nouă în contra acelei direcții, — n'o țin de diplomatică această procedură și nice de o ținută patriotică bine precugetată. (Contrașiceri și sgomot în stînga extremă.) Repet că nu mă îndoiesc de intențiunea patriotică, ci de prudența procederei. (Aprobări viue din dreapta.) Dl deputat Thály țin d. e. că legea croată electorală ar trebui reformată și dă în aceasta sfaturi d-lor deputați croați. Eu nu sciu putē-s'ar reforma această lege după cum vrea d-lui.

Nu sciu nici aceea dacă au Croații în gînd a o reforma astfel. Dar' să presupunem că reforma acelei legi electorale, după cum o voiese dl deputat Thály, ar fi ducătoare la fîntă și că o partidă în majoritate din Croația în faptă ar și voi-o: oare s'ar putē executa mai ușor atunci dacă aducîndu-se pe tapet ultraștii ar țin că aceasta o fac fiindcă li-o impune dieta ungară. Prin urmare și dacă ar fi fost posibilă pe altă cale, în acest mod o fac imposibilă. Aceasta zace în natura lucrului; de aceasta nu ne putem mîntui și îndeșert ne-am și mîntui, căci ea în toată lumea așa stă aceasta și la noi.

Aceasta am adus-o numai ca ilustrare ca să vedefi că nu țin de corect și corespunșător ca să se suleveze aceste lucruri acum aci între noi, repet a țin: în un timp când tocmai începe ea-

Foița „Tribunei“.

Jucării și jocuri de copii.

adunate

de P. Ispirescu,

culegător tipograf.

(Finea jocului XVIII: Smeul.)

După aceasta se leagă pîrîitoarea, sau vîjiitoarea. Aceasta se face în chipul următor: se taie o fâșie de hîrtie mai scurtă decăt lățimea smeului, și lată, ca de două sau de trei degete, după mărimea smeului. Căpătăiele se rotundesc cu foarfecile. Această fâșie de hîrtie se îndoiesc în lungul ei, drept prin mijloc și se lipesce. Pe din lăuntru ei se lasă nișel loc liber, dară nișel, doară numai cât să între ața și să se poată întoarce pîrîitoarea împregiurul acestei ațe. Această ață se leagă cu un căpătăiu de un colț de sus al smeului, adecă la cap, și cu alt căpătăiu, de celalalt colț, pe dela spate.

Când strînge pîrîitoarea, adecă când o înstrunează, trebuie să se încovoie capul smeului, însă cu băgare de seamă; căci dacă va umbla cineva cu neîngrijire, se poate să se rupă capul, și smeul rămâne stricat. Se încovoie adecă atăta, cât să poată pîrîitoarea să se întoarcă împregiurul ei și pe ață în voie, fără să i se atingă margi-

nile de smeu. Cine voiese ca smeuul seu să vîjie și mai tare, îi face pîrîitoarea de țiplă.

Acum se face coada. Pentru aceasta se ia o bucată de ață cât să treacă de mijlocul smeului, ața îndoită fiind. Această ață se leagă cu câte un căpătăiu de cele două colțuri de jos ale smeului. Se apucă ața îndoită cu două degete și se duce mîna cu dînsa pe lîngă hîrtie până la încrucișarea spetezei, adecă până la mijlocul smeului și se înnoadă în punctul unde cade drept pe mijlocul smeului. De acesta se leagă coada.

Coadă se face din fâșii de cărpă lungi și înguste. Dacă vîntul este mai tare, se pune coadă mai multă; căci de nu, smeuul se dă în cap și cade jos. Ear' dacă vîntul este mai moale, se pune coadă mai puțină, căci nu se înalță. Oricum, coada trebuie bine cumpenită.

De gură se leagă ața cu care dă drumul smeului; adecă il înalță, când bate vîntul.

Ața toată a smeului se înșiră pe un bêt și i se țin păpușoiu. Înșirarea aței pe bêt se face în formă de 8 împregiurul bêtului.

Smeul se ține în chipul următor: Un copil apucă smeuul cu mîna dreapră, de ața gurei, tocmai de lîngă încrucișarea spetezelor și cu mîna stîngă de un colț, ca să stee drept cu capul ceva mai sus de capul copilului. Coadă stă lungită pe pămînt.

Ața trebuie să fie bine potrivită, după mărimea smeului. Dacă ața este prea groasă, smeuul lasă gușă. De este prea subțire, se rupe și scapă smeuul. Smeul mai lasă gușă și când vîntul este prea domol.

Când vîntul bate mai tare se poate înalță smeuul din mîna, când bate însă mai încet, trebuie să-l țină cineva la o depărtare ca de deșce stîngini și așteaptă. Decum începe a se umfla vîntul, cel ce-l înalță, strigă: Lasă! Și dă fuga asupra vîntului, ca să se ridice smeuul.

Sînt băieți cari sciu să facă să joace smeuul. Aci îl veđi că se dă într'o parte, aci îl veđi că par'că umblă să se dee în cap. Sînt băieți meșteri să facă încurcare cu smeu.

Când vrea să prindă vre un smeu străin, se apropie cu al seu până-ce poate să apuce cu sfoara sa coada smeului ce voiese să-l prindă, și să-l facă să se dee în cap preste sfoara smeului seu. Pe lîngă aceasta trebuie să fie și iute de mîni. Giolariu toți sînt iuți de mîni. Cum vede că smeuul se dă în cap preste sfoara smeului, cu care a rupt coada celui pe care vrea să-l prindă, începe a trage smeuul răpede. Trage și unul, trage și altul. Dar' acela, al cărui smeu stă înalțat, trage mai cu folos, căci vin amîndoi deodată, și mai totdeauna acesta biruesce.

Alte-ori cel care voiese să prindă vre-un

smeu mai mic decăt al seu, lasă să se atingă sfoara smeului seu de sfoara smeului ce vrea să prindă pe de-asupra, și trage. Trăgînd, se roade sfoara smeului celui mic, se rupe și scapă. Atunci băiatul cel cu smeuul mai mare sau tovarășii lui dau fuga și-l prind.

Se mai prinde smeuul și cu coinacul. Acesta este un bulgăre de cărămidă, ori un petroi ca oul de mare legat de capătul unei sfoare lungi. Cel ce vrea să prindă un smeu, aruncă coinacul în sus preste sfoara smeului, ce vrea să prindă, și îl trage la dînsul.

Când voiese să-și dee smeuul jos, sînt băieți cari sciu să-l tragă până la mîna; dacă nu este tocmai dibaciu, smeuul cade la o depărtare mai mare sau mai mică, după cum bate vîntul.

Câte odată băieții trimit smeului rēvaș. Aceasta se face în chipul următor: se ia o hîrtie ca de o jumătate de coală, se găuresce drept la mijloc, și se petrece printr'însa bêtul păpușoiului; când smeuul este înalțat, rămânînd hîrtia pe ața smeului, vîntul o duce în sus pe ață până la gura smeului.

Dacă smeuul este mai mare, i se poate trimite rēvaș o batistă legată cu un colț de un belciug sau de un inel, prin care s'a petrecut bêtul păpușoiului. Vîntul o duce până la gura smeului

răși a prinde putere o direcție mai bună, mai corectă și mai conformă legilor.

Acum revenind la aceea, despre ce m'a întrebat dl deputat Iosif Madarász, revenind la îngrijirea dînsului produsă de comisiunile regnicolare. Dl Madarász își bazează această îngrijire pe hotărârile din 1883 relative la Fiume. Dar oare nu tocmai aceea dovedesce această hotărîre, că nu e cauză de îngrijire, pentru-că deși hotărîrea s'a adus ea nu strică nimic Fiumei și Ungariei. Și chiar dacă s'ar face fie decătră membrii comisiei croate, fie decătră deputații Croato-Slavoniei astfel de pretensiuni, cari sînt contrare intereselor generale ale imperiului coroanei sf. Stefan, după a mea părere acele nu tocmai aceea dovedesce această hotărîre, căci asupra acestora trebuie să se pronunțe încă membrii acestei legislațiuni și nici o literă nu ar avea ceva valoare, dacă nu ar fi aprobată de legislațiunea maghiară. Prin urmare tocmai exemplul adus de dl deputat Madarász dovedesce că în acela nu există primejdie.

Relativ la întrebarea aceea a deputatului Madarász, că oare în stare e guvernul maghiar a susține în Croația legea din 1868, îl pot asigura pe dl deputat, că e în stare a o face aceasta. Eu voiu săvîșși totul, și cred că eu succed, ca susținerea acestei legii să se poată face pe calea normală constituțională, pe calea vieții normale constituționale scoțînd afară din sinul său și acolo pe elementele, care voiesc să-și pună stavilă.

Și repet, că dacă aci nu se amestecă conturbând nisuița acelora, cari au luat în mână în Croația această afacere, atunci sperez că și aceasta va succede.

Dar' pot asigura și despre aceea pe dl deputat, că la întîmplarea neașteptată, că mijloacele date de constituție n'ar fi suficiente: spre susținerea unității provinciilor coroanei ungare, spre susținerea dispozițiilor cuprinse în legea din 1868 nu m'aș înspăimînta nice de întrebunțarea celor mai drastice mijloace. (Aprobări generale.)

Dar' vă rog, ca, dacă e cu neputință omului iubitor de libertate, să nu dorească ca ținta să o ajungă prin forme și cu mijloace constituționale; nu faceți iluzorie ajungerea acestui scop prin provocarea acestor debateri și prin punerea de întrebări, cari pot produce numai impresiune neplăcută și pot slăbi poziția acelora, cari niusiesc a ajunge acest scop prin mijloace constituționale.

Oto Herman: Duce că opiniunea publică a Croaților e pe partea Starcevicianilor, ear' nu pe partea naționalilor și declară că expresiunea ministrului-president „mijloace drastice“ va da nou nutriment agitatorilor Starceviciani.

Desbaterea asupra bugetului ministrului-president. Irányi: Declară că primesce suma preliminară considerînd, că cu privilegiul expoziției din anul viitor ministrul va avea mulți oaspeți.

Thály: Cere ca la consulatle austriace să se aplice mai mulți funcționari, cari pricep limba maghiară și ca guvernul să lucre pentru a se arbora pe edificiile consulare și steagul maghiar.

Csanádi: Cere ca salariul ministrului-

La smei și mai mari s'a vădut trimițîndu-se răvaș și câte un felinar de hîrtie creată cu o luminare aprinsă într'însul, în loc de răvaș, mai cu seamă seara. Acesta este foarte rar, se face de flăcăi, și cu deosebire la câmp ori la maidanuri mari.

Când ajunge răvașul la gura smeuului, veselia băieților este mare și hazul nesfîrșit. Rid, bat din palme și nu-i mai începe locul de bucurie.

Flăcăii, câte odată fac smei de hîrtie vîneța groasă, ori de madepolon cu rotocoale de chembrică fețe. Dară acestia sînt smei mari, și în loc de sfoară, li se pune frînghie. Asemenea smeu un om nu-l poate ține în loc, trebuie legat de vr'un stîlp.

Smeul turcesc este în formă ca oul. Rotunzimea de sus, adecă dela cap, este mai mare, eară cea de jos mai mică. El are numai două spezeze: una de sus pînă jos, eară alta de-a curmezișul, lipite în chipul unei cruci. Gura se leagă de cepul de sus al spezezei și de mijlocul smeuului; eară coada se atîrnă de capătul de jos al spezezei celei lungi.

Câte odată se atîrnă câte ceva și de capetele spezezei celei lipite de-a curmezișul, și atunci se dîce că smeu are cercei.

president să se reducă din 12.000 fl. la 4000 fl., că dacă ministrul-president voiesce a-și ospeta oaspeții sei, să o facă aceasta din punga proprie.

Desbaterea asupra fondului de dispozițiune (200,000) Onódy: Consideră nevoarea acestei sume ca foarte corectă. Vorbitorul nu află de lipsă acordarea acestui fond. Ministrul-president are un fond mai mare de dispozițiune în Ovreime. (Ilaritate), a cărei influență s'a validat și la alegerea dela Nyiregyháza. Prelungă toate aceste partidul guvernamental voiesce să-și deducă biruințele sale liberale dela anul 1848. Să lăsăm la o parte copilarile și să cumpenim bine influența primejdioasă a presei jidovesci plătită din fondul de dispoziție!

Cronică.

Maiestatea Sa a dăruit pentru repararea bisericeii și scoalei greco-catolice din Șoimuș (com. Solnoc-Dobăca). 100 fl. și pentru clădirea bisericeii greco-catolice din Oroszfalu (com. Satmarului) 50 fl.

Pensionari. Judecătorii dela curia reg.: Emeric Szabó, Ignațiu Bégh, Ioan Gaál, Iosif Gellén, Ioan Faur, Emeric Suhai, Ignațiu Pataky și Iosif Breuer, vor fi pensionați încă în decursul anului aștăstă, deoarece ce au împlinit 40 ani de serviciu.

Întârziere de tren. Trenul, ce avea să sosească decătră Copșa la Sibiu astăzi dimineața la 6 oare, a întârziat cu 2 $\frac{1}{3}$ oare. Se dîce, că la stațiunea Loamneș s'a stricat mașina.

Ajutoare pentru învățacei de meserii. În urma concluserilor aduse de către adunarea generală a despărțemintului IV (Sebeș) a Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la 9 Septembrie 1883 în Ludușul mare și la 3 August 1884 în Pianul superior, se scrie prin direcțiunea despărțemintului din Sebeșul-săsesc concurs pentru 4 ajutoare pe seama celor 4 elevi din acest despărțemint aplicați la vre-o meserie; și anume: două ajutoare de câte 20 fl. pentru doi elevi cari se află în stadiul a fi declarați de calfe și două ajutoare de câte 10 fl. pentru alți doi elevi.

Doritorii de a se împărțese din aceste ajutoare au a-și trimite cererile la subsemnata direcțiune a despărțemintului cel mult pînă în 3 Ianuarie 1885 st. n.

Cererile au să fie instruate:

1. cu atestat de botez din care să se vadă că concurentul este român;
2. cu atestat scolastic.
3. cu atestat oficios de paupertate;
4. cu atestat dela maestru din care să se vadă că concurenții la ce ram și la cine sînt aplicați, și că ce purtare au.

Petenți pe stradă. În gara centrală din Budapesta alaltăieri dimineața la sosirea Maiestății Sale s'a petrecut o scenă sgmotoasă. Când monarcul a părăsit pavilionul regal și se suia în equipagea de curte au apărut deodată patru țereni croați care voiau să se îndrepte oblu spre Maiestatea Sa. Unul dintre acești țereni ținea în mână o hîrtie și striga cu glas tare în limba germană: „Maiestatea Voastră!“ „Alteță imperială!“ Intențiunea acestei deputațiuni de a imana Monarhului petițiunea lor a fost împedată de poliție, carea a arestat pe omul cu petiția; în timpul acesta consoții lui au fugit. Monarhul și suita Sa s'au depărtat și arestantul a mărturisit că voia să ceară intervenția Maiestății Sale în un proces. Petiționarul a fost expedit decătră seară cu excoartă la Petruvaradin, unde locuiesce.

Anarhiști arestați. În Sternberg (Moravia), unde mai deunăzi s'au fost arestat mai mulți anarhiști, s'a prins din nou un socialist, anume Mück „care fu transferat în fere la Olmütz. Visitându-i-se trupul anarhistului Karger s'au descoperit patru tinichele cu patroane de dinamit. Socialiștii din Sternberg, cari conveniau în secret, primiau bani din Elveția și Franca.

Comisiunea senatului României, însărcinată cu răspunsul la mesagiul s'a întrunit eri sub președința Em. Sale Metropolitului primat. D. Eug. Stătescu, în calitate sa de raportor, a dat cetire proiectului de răspuns, care se va depune pe biroul senatului, pentru a se tipări și împărți senatorilor. Discuțiunea publică a proiectului de răspuns se va face preste trei zile conform regulamentului.

Cu ocaziunea aniversării căderii Plevnei, Cercul militar din Bucuresci, scrie „Românul“, a dat aseară un bal, în sala cea mare a Cercului, transformată în sala de dans. Seara încă dela oarele 8, localul Cercului era splendid luminat; interiorul pompos decorat cu verdeață, steaguri naționale și arme. Cele două scări ce duc în antreul cel mare erau împodobite cu brad și drapele; intrarea era transformată într'o ad-

vărată grădină în care abia se vedeau portretele MM. LL. încungiurate de spede, săbii și piramide de puscii. Sala din fața scării principale era destinată pentru dans; la dreapta se arangiasse un cabinet — frumos mobilat — pentru Maiestățile Lor. În fața intrării în sala de dans se ceteau cuvintele: Plevna, Rahova, Vidin, iluminate cu gaz aerian. Cu un cuvînt decorațiunea de aseară a Cercului militar a fost foarte frumoasă. Maiestățile Lor Regele și Regina, însoțite de întreaga Lor casă militară, au sosit la bal la oarele 9 seara. Maiestățile Lor au fost întimpinate la scară de comitetul Cercului și de dl general Fălcoianu, ministrul de resbel, cari au oferit frumoase buchete de flori M. S. Reginei. După-ce MM. LL. s'au întretinut cu cei prezenți cu afabilitatea Lor cunoscută, s'a servit cu șampanie. Maiestățile Lor au închinat cu generalii prezenți. Printre doamnele de militari cari au luat parte la bal, s'au observat d-nele Fălcoian, Cernat, Radovici, Poenaru, Brătianu, Mărculescu, Băicoianu etc. etc. mai mai toate în costum național. La oarele 11 Maiestățile lor s'au retras, ear' balul a ținut pînă aproape de oarele 4.

Comandanții corpurilor de armată afară de cel din Bucuresci la 11 l. c. n. au transmis telegrafice M. S. Regelui felicitările întregii armate, pentru aniversarea căderii Plevnei.

O serbare scolară la Iași. Duminecă, 25 l. c. v. s'a serbat la Iași a 50-a aniversare a fundării scoalei centrale de fete din a doua capitală a României.

Eată o dare de seamă despre această serbare pe care o reproducem după „Curierul Balas“ din 28 l. c. v.: Personalul dirigent al al scoalei, scrie ȋnarul din Iași a arangiat o serbare foarte frumoasă în saloanele institutului, la care a asistat un public numeros, între care figurau multe persoane notabile din orașul nostru, precum: dd. prefecți de județi și oraș, d. Culiano, rectorul universității, și mai mulți domni profesori și profesoare. Sala era arangiată cu mult gust cu stindarde în colorile naționale. În mijlocul acesteia se afla o masă bine decorată, pe care s'a oficiat serviciul divin; lîngă aceasta fălăia drapelul scoalei cu emblemele independenței României. Pe pîretele din fața uși de intrare era atîrnată icoana Maicei Domnului în mijloc, pe o parte portretul fostului Domnitor al Moldovei Mihail Sturza, fundatorul acestui institut, și pe alta un tablou reprezentînd marca țării, toate împodobite cu gust prin stindardele tricolore.

La o oară p. m. precis un cor întonat de elevele scoalei cu acompaniament de piano a dat semnalul pentru începerea solemnității. După aceasta s'a serbat un Te-Deum. După finirea acestuia d. Culiano, rectorul universității, a ținut un discurs bine simțit, după care d. M. Pompiliu a făcut o dare de seamă despre începutul învățămîntului și în special despre scoala centrală de fete. Apoi urmă un cuvînt ocașional din partea elevelor roștit de o elevă, mulțumind mai întăiului fundatorilor, principele M. Sturza și soției sale, principesa Smaranda, cari au patronat un timp îndelungat acest stabiliment, apoi corpului didactic pentru silințele ce 'și-a dat în conducerea lui și în fine on. public care a binevoit să asiste la serbare și să participe la bucuria elevelor.

O altă elevă a recitat apoi poema: „Dan căpitan de plai“ de V. Alexandri. Choral elevelor intonă după recitarea acestei poeme imnul: „Trăiască Regele“. O a treia elevă a recitat balada: „Mireea-cel-Mare și solii“ de D. Bolintineanu și la 3 oare s'a finit serbarea prin choral: „Drapelul scoalei“, cântat de mai multe eleve ale institutului. Mnsica militară a executat diferite piese. Toți vizitatorii erau primiți cu cea mai mare afabilitate din partea doamnei directoare S. Macri, din partea întregului corp didactic și a elevelor. Toți au rămas pe deplin satisfăcuți de rezultatele obținute și mai ales părinților elevelor li se putea ceti bucuria în față. Sîntem convinși că aceste stabiliment va răspîndi și de acum înainte roadele sale binefăcătoare și că memoria pentru generoșii fundatori se va transplanta și în inimile generațiunilor viitoare. Dorim ca exemplul dat de nemuritorul Voevod Mihail Sturza să fie imitat de multe alte persoane cari cheltuesc averile lor pentru înființarea altor instituțiuni cu mult mai secundare, fără a se gîndi că educațiunea copiilor joacă rolul cel mai însemnat în viața popoarelor.

Iubileul Metropolitului din Petersburg. „Voinea Națională“ scrie: Dilele acestea a avut loc în capitala imperiului rus celebrarea iubileului de 50 de ani de episcopat al metropolitului din Petersburg, Isidor, care a fost onorat din partea împăratului cu un Ukaz plin de laude și cu portretele împodobite cu diamant ale Țarilor Nicolae I, Alexandru II și Alexandru III, sub domniele cărora s'a exercitat fecunda activitate a acestui prelat, care s'a deosebit nu mai puțin prin talentele sale, ca printr'un admirabil spirit de binefacere. De aceea metropolitul Isidor a primit în acea zi felicitări nu numai din partea amicilor și subalternilor sei, dar' și o mulțime de deputațiuni trimise de diferite instituțiuni filantropice, pre cari el le-a fundat și protegiat. Împăratul i-a acordat de asemenea dreptul de a fi precedat de o cruce în timpul serviciului divin,

ceea-ce, după ritul ortodox, echivalează cu demnitatea patriarhală. În fine, în urma unei hotărîri a St. Sinod Te-Deum-ul s'a celebrat în acea zi în toate bisericile ortodoxe din Rusia și un mare banchet dat de metropolitul Isidor apoi a urmat recepțiunea persoanelor și deputațiunilor venite spre a-l felicita.

Generalul Fleury, ambasadorul francez de odinioară, a murit la 11 l. c. n.

Numărului acestuia se alătură un Extras din Catalogul librăriei „Aurora“ din Gherla.

Varietăți.

(Cum lucrează Americanii). În Europa corespondența comercială mai e bîntuită de frase cu totul superflue și chiar și invenția cărții postale a adus prea puțină schimbare. Cu totul altcum Yankeeul. Acesta desface dimineața scrisorile sale în prezența unui stenograf, căruia numai decăt îi dictează răspunsul. Chiar și neguțatori mici au aflat, că astfel economisează mult timp, va să dîcă mulți bani. Stenograful scrie, după-ce l'a congediat principatul, dictatul, nu în modul obișnuit pînăa cumă, cu peană și negreală, ci numai cu mașina de scris. Într'aceea principatul s'a pus earăși la masa de scris și 'și petrece cu ajutorul telefonului, cu personalul sau cu oficialii sei; și adecă telefonul e aședat imediat lîngă masa de scris, ear' nu ca la noi în oare-care parte a chilie, și astfel omul e scutit de preumblările dela measă la aparat și îndêret. Raportorul nostru a cercetat în Newyork un oficiu de patentă, care locuia în etajul al nouëlea. Oficialul comunica cu ajutorul telefonului, fără de a se scula, nu numai cu întreg Newyork-ul, ci prin mijlocirea unei societăți telegrafice, căreia îi comunica cu telefonul telegrame, — cu întregă lumea. Noi, dacă voim să expedim o depeșă trebuie să alergăm înșine pînă la stațiunea telegrafică sau să trimitem pe un expres, pe care trebuie să-l căutăm pe stradă și încă se întemplă de nu aflăm totdeuna. În Newyork se telegrafează sau telefoniază la proxima stațiune de persoane comisionare, și de loc își vine vre un om, care își stă la dispoziție pentru 60 cr. de oară.

(Invențiune americană). Directorul unei fabrici de mașini din Filadelfia, d. Feister, german de origine, a inventat o mașină rotativă, care țipăresce, într'o oară 6000 foi, le fățuesce, le adună pentru a face un volum, le coase și le pune în copertă.

S'a făcut o încercare cu tipărirea unui calendar de 36 pagine. Foile abia intrară într'o parte a presei, când de cealaltă parte eși un exemplar, legat, etc.

Posta ultimă.

Sofia, 12 Decembrie n. Vice-președintele societății macedonene de binefacere, Gheșof, a adresat o telegramă ministrului Gladstone de cuprinsul acela, că raporturile despre atrocități turcesci în Macedonia sînt adevărate și că Macedonia nici când n'a avut să sufere așa mult ca acum. Gheșof apelează la umanitatea guvernului englez și o recercă, de a face pașii de lipsă spre îmbunătățirea stării deplorabile a Macedoniei.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI“.

Budapesta, 13 Decembrie n. Comisiunea judiciară I a casei deputaților a nulificat alegerea deputatului Rudolf Hal-ler din Cojocna pentru procederea ilegală a președintelui electoral, care a și fost condamnat la purtarea speselor judecătorești.

Casa deputaților. Proiectul de indemnitate s'a pus la ordinea zilei pe Marți. Urmează continuarea debaterii speciale a bugetului ministrului de finanțe. La titlul „măsurarea competențelor“ ministrul de finanțe declară, că n'are de cutget să modifice legea de competențe creată numai înainte cu vreo câțiva ani; dînsul va da atențiune defectelor enumerate de antevorbitori la executarea legii. Titlul se votează; de asemenea și impositiunile directe. Ședința continuă. Feriile de sîrbătoare ale dietei încep în 18 l. c. n. și țin pînă în 9 Ianuarie n. inclusive.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Extras din foaia oficială.

Licitatiuni.

Se vënd realitățile lui Bayer Donat din Lugoj în 24 Decembrie 1884 la tribunalul din Lugoj. — Se vënd realitățile Elisei Hausleitner în Braşov în 30 Decembrie 1884 la tribunalul din Braşov. — Se vënd realitățile lui Ilie Popp din Ludoşulmare în 13 Decembrie 1884 la antistia comună. — Se vënd vite în preţ de 24775 fl. ale lui Simion Saturn din Baniţa în 29 Decembrie 1884 în piaţa din Petroşeni. — Se dau în licitaţiune minuendo lucrările de compactorie pro 1885 pentru direcţiunea financiară în Sibiu. Oferte până în 24 Decembrie 1884.

Publicări.

Din partea tribunalului din Caransebeş se provoacă aceia, cari au drepturi asupra unor obiecte depuse la oficiul de dare şi adică: un orologiu de argint şi un inel de aur luate lui Franc. Spindler, un orologiu de argint cu lanţ luate lui Adolf Schlesinger, două oroloage de argint şi un lanţ, luate lui Gheorghe Neagu, un inel de aur luat Anastasiei Lupu, un orologiu de argint luat lui Lenasie Bartolomei, a şi-le valida într'un an.

Concurse:

Din partea tribunalului din Sibiu se ridică concursul asupra averii lui F. A. Schnell.

Edicte.

Din partea tribunalului din Sibiu se provoacă Samuilă Brat din Armeni a se infăţişa în 20 Decembrie 1884 fiind pîrit pentru 14 fl. 72 cr.

Bibliografie.

Calendar pe anul dela Christos 1885. Anul VI. Preţul 30 cr. v. a. Arad, 1884. Editura tipografiei române diecesane.

Sciri economice.

Buletinul economic al ministrului de agricultură şi comerciu al Italiei asupra stării sîmînturilor şi a prospectelor de recoaltă dela 20 Noembrie n. a. c. Ńice: „În Italia de sus e lipsă de ploaie, cu deosebire pentru sîmînturi. De present seceta e aşa de mare, încît apele curgătoare au scădut foarte tare ba unele au şi secat cu totul. Ploile ce au cădut în Italia de mijloc şi de Sud au prins de tot bine sîmînturilor, ierburilor şi câmpurilor. Lucrările de câmp, ce au fost întrerupte pentru scurt timp, acum s'au reînceput cu toată puterea. Recoalta olivilor (olen) în Toscana a fost multumitoare, în Sicilia slabă, în regiunile de sud ale Mării-mediterane de tot săracă. La Reggio-Calabria moşmarii înfloresc, ear mazerea se plîntează. În provincia Palermo economii se plîng că pădunchii de frunză pustiesc olivii. Recoalta lemoniilor în Siracusa e bogată. În Sicilia unde temperatura e blîndă şi ploile nu au lipsit, câmpurile sînt înverzite. E vorba de a planta cafeauă în „Agro romano“ în Villa Cesira cafeaua se cultivă de pe la a. 1878. Planta s'a desvoltat îndată şi a crescut iute.

Piaţa din Sibiu, 12 Decembrie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 4.80 până fl. 5.60, grâu mestecat 68 până 82 Kilo fl. 3.60 până fl. 4.40, sîcara 66 până 72 Kilo fl. 3.20 până fl. 3.80, orş 58 până 64 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.40, ovş 38 până 45 Kilo fl. 1.85 până fl. 2.45, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 3.40 până fl. 4.—, mîlaiul 74 până 82 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 Kilo fl. 1.50 până fl. 1.70, sîmîntă de cînepă 49 până 50 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 7.— până fl. 8.—, lîntea 78 până 82 Kilo fl. 11.— până fl. 12.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, pîsat de grâu 100 Kilo fl. 17.— până fl. 18.—, fîmî Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slîmina 100 Kilo fl. 55.— până fl. 60.—, unsoarea de porc fl. 54.— până fl. 56.—, sîu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sîu de luminî fl. 50.— până fl. 51.—, luminî turnate de sîu fl. 56.— până fl. 58.—, sîpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fîn 100 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cînepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirţul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită Kilo 44 cr., carnea de vitel 40 până 50 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbec 24 până 26 cr., ouş 10 cu 30 până 35 cr.

Piaţa din Mediaş, 11 Decembrie. Grâu hectolitra fl. 5.60 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 5.—; sîcara fl. 3.50 până fl. 3.80; orşul — până fl. —; ovşul fl. 2.10 până fl. 2.25; cucuruzul fl. 3.— până fl. 4.— sîmînta de cînepă fl. 5.— până fl. 6.—; crumpenele fl. 1.50 până fl. 2.—; mîlaiul hectolitra fl. 16.— până fl. —; mazerea fl. 5.— până fl. 6.—; fasolea fl. 5.50 până fl. 6.—; lîntea fl. — până fl. —; chiminul (sîcîreana) fl. 40.— până fl. —; sîu brut 100 kilogrami fl. 36.— până fl. 48.—; luminî de sîu vîrsate fl. 54.— până fl. —; unsoarea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slîmina fl. 44.— până fl. 60.—; cînepa fl. 42.— până fl. 46.—; fînul fl. 1.70 până fl. 2.—; sîpunul 100 bucăţi fl. 26.— până fl. 40.—; spirţul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 44 până — cr.; carnea de vitel 40 până 44 cr.; carnea de porc 48 până — cr.; carnea de mel — până —; ouş 4 cu 10 cr.

Bursa de Bucuresei.

Cota oficială dela 11 Decembrie st. n. 1884.

Table with 3 columns: Item, Price, and other details. Includes Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca naţională a României, Impr. oraş. Bucuresti, Credit mob. rom., Act. de asig. Naţionala, Scrisuri fonciare urbane (5%), Societ. const., Schimb 4 luni, Aur.

Bursa de Viena

din 12 Decembrie st. n. 1884.

Table of stock prices in Vienna. Includes Rentă de aur ung. 6%, 4%, 5%, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., cu cl. de sortare, bănăţene-timîşene, cu cl. de sortare, transilvane, croato-slavone, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin, Rentă de hîrtie austriacă, argint austriacă, aur austriacă, Losurile austr. din 1860, Acţiunile băncei austro-ungare, de credit ung., austr., Argintul, Galbeni împăraţesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germăne, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de Budapesta

din 12 Decembrie st. n. 1884.

Table of stock prices in Budapest. Includes Renta de aur ung. 6%, 4%, 5%, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., cu cl. de sortare, bănăţene-timîşene, cu cl. de sortare, transilvane, croato-slavone, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin, Renta de hîrtie austriacă, argint austriacă, aur austriacă, Losurile austr. din 1860, Acţiunile băncei austro-ungare, de credit ung., austr., Argintul, Scrisuri fonciari a le institut. de cred. şi ec. „Albina“, Galbeni împăraţesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germăne, Londra 10 Livres sterlinge.

[71] 22

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

în Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lînga condiţiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc şi esplosiune clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliu etc.
b) pe vieaţa omului în toate combinaţiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morţii şi pentru terminuri ficsate, de zestre şi de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Table comparing insurance sums for fire damage and life insurance from 1869-1880. Columns: Sum insured, Sum paid.

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanţului pentru 1883 fondurile de rezervă şi garanţie se urcă la

fl. 536,865.21 c.

Prospecte şi formulare se dau gratis.

Desluşiri se dau şi oferte de asigurări se primesc prin Direcţiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. şi principale în Braşov (C. J. Münnich), Cluj şi Arad, precum şi prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Apoteca

la „mîrul de aur al imperului“

I. PSEPHOFER

Viena Singerstrasse 15.

Pilule curăţitoare de sînge

mai nainte numite Pilule universale, merită numirea din urmă, fiindcă au adevărit efectul lor făcîtor de minuni. În casurile cele mai desperate, în cari celelalte medicamente s'au întrebuintat fără nice un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobîndit în nenumărate casuri şi în timp scurt, însănătoşare deplină, 1 scutulă cu 15 pilule în preţ de 21 cr.; un pachet de 6 scatulă 1 fl. 5 cr., comande cu postcepere nefrancată 1 fl. 10 cr. Mai puţin de un pachet nu se trimite.

Au sosit o mulţime de scrisori, prin care consumenţii mulţumesc pentru redobîndirea sănătăţii lor în cele mai deosebite şi mai grele boale. Fie-care după-ce va folosi acest medicament, se va şimţi silit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulţimea de scrişori de recunoştinţă.

Waidhofen lîngă Ybbs, 24 Noembrie 1880.

Mulţumită publică.

Stimate d-le! Încă din anul 1862 am suferit de hemorhoide şi greutate la urinare; am întrebuintat şi ajutorul medical, dar fără de folos; boala s'a îngreunat astfel, încît după un timp am simţit dureri mari de foale (în urma unei constrîngerii a tubului); a urmat o lipsă de poftă de mîncare şi îndată ce mîncam ceva sau beam vreo picătură de apă, abia mai puteam umbra de ameţeaală de tîsă şi greutatea de rîsuflare, până când în sfîrşit am făcut întrebuintare de pilulele d-tale purgative pot Ńice făcîtoare de minuni, cari au şi avut efect şi m'au scăpat de suferinţele desperate.

S-te domnule! Abia pot s'eu mulţumesc şi s'eu-mi exprim recunoştinţa în deajuns pentru pilulele depurative ale d-voastre precum şi pentru celelalte medicamente întăritoare.

Cu deosebită stimă Ioan Oellinger.

Stimate d-le! Am avut norocirea de a da de pilulele depurative ale d-voastre, cari au avut pentru mine un efect admirabil. Am suferit mulţi ani de durere de cap şi ameţeli; o prietină 'mi-a dat 10 bucăţi din

excelentele pilule ale d-tale si aceste 10 bucăţi m'au restaurat aşa deplin, încît e o minune. Cu mulţumită vîr rog a-'mi mai trimite 1 pachet.

Piszka, 13 Martie 1881.

Andreu Parr.

Stimate d-le Pserhofer! Eu şi mulţi alţii, cărora pilulele depurative ale d-tale le-au redat sănătatea trebuie s'eu mulţumim în scris. În foarte multe morburi pilulele d-tale au dovedit cea mai miraculoasă putere de vindecare, chiar în casuri unde toate celelalte mijloace au fost zadarnice. La scurgerea de sînge a femeilor, la menstruaţiune neregulată, la urinarea grea, la limbrici, la slăbiciune de stomac, la ameţeli şi la multe alte rele au ajutat radical. Cu deplină încredere te rog acum a-'mi mai trimite 12 pachete.

Cu deosebită stimă Carol Kauder.

Stimate d-le! Presupunînd că toate medicamentele d-tale vor fi tot aşa de bune ca renumitul d-tale balsam în contra degerării, care în familia mea a făcut un sfîrşit repede mai multor casuri de umflă-

turi de degerare, pre lîngă toată neîncrederea mea în aşa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărit totuşi a începe cu pilulele depurative ale d-tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemorhoide. Fără întărdiere trebuie s'eu mărturisesc, că suferinţele mele vechi după o întrebuintare de 4 săptămîni, au încetat cu totul şi că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contra şi dacă vei face întrebuintare de aceste şire, — dar fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881.

Cu toată stima C. v. T.

Cseney, 17 Maiu 1874.

Stimate d-le! După-ce pilulele d-tale depurative au redat viaţa soţiei mele, care a suferit mai mulţi ani de o durere de stomac cronică, dar nu numai că au redat-o vieţii, dar 'i-au dat şi puteri proaspete tineresci, nu pot resista rugărilor altora, care sufer de aceeaşi boală şi te rog a-'mi mai trimite cu rambursa din nou două pachete din aceste pilule miraculoase.

Cu deosebită stimă Blasiu Spisstek.

Alifne americană de reumatism, remediu cu efect grabnic şi sigur, cel mai bun leac la toate relele reumatice, ca: durere de osul spinărei, junghieri, ischias, migrenă, dureri de dinţi, de cap, de urechiă etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Săpun chinez de toaletă, cel mai perfect produs ce se poate oferi în săpunării, după a carui folosinţă peliţa este ca şi catifeaua de moale, păstrînd un miros foarte plăcut. Este foarte spornic şi nu se usucă. Bucata 70 cr.

Esenţa de viaţă (picături de Praga) în contra stomaicului stricat şi durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Balsam de îngheţatură de I. Pserhofer, de mulţi ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cucuelor de îngheţ de tot felul, cum şi pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 burcanel 40 cr.

Pulbere în contra sudoarei picioarelor. Această pulbere sudoare şi mirosul cel greu provenind din cea sudoare, conservează încălţămintele şi s'a încercat de nevătămător. Preţul unei cutii 50 cr.

Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer de un şir de ani recunoscută ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creşterea părului un burcan mare elegant 2 fl.

Pastă de pept de Georgé de mulţi ani recunoscută în general ca cel mai excelent şi mai plăcut mijloc în contra flegmei, tusei, răguşelei, catarchului, a durerilor de pept şi plămîni şi contra boalelor de gît. 1 scutulă 5 Ocr.

Sare universală de curăţenie de A. W. Bullrich. Un remediu excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii: ca durere de cap, ameţeaală, cărcei la stomac, acreeală în gît, suferinţe haemoroidale, incuier etc. 1 pachet 1 fl.

Toate specialităţile franceze se află în deposit şi la dorinţă se vor expeda prompt şi ieftin.

Comande rin postă în preţ de sub 5 fl. se efectuează numai după trimiterea preţului prin assignaţiune postală, comande mari se trimit şi cu rambursă postală.